

MYRA ESTRIN LEVINE

Teorie čtyř konzervačních principů

2019/2020
TOS2

Mgr. Martin Krause, DiS.

martin.krause@tul.cz

Myra Estrin Levine

- * 1920, Chicago
- † 1996, Chicago

- 1944 – ošetřovatelský diplom – Cook Country School of Nursing
- 1945 – civilní sestra v armádě USA
- 1949 – Bc. – University of Chicago
- vedoucí ošetřovatelských služeb – Chicago
- vedoucí sestry Univerzitní chirurgické kliniky – Chicago
- 1962 – Mgr. – Wayne State University
- 1963 – akademická sféra
- profesorka

- původně neměla v úmyslu vymyslet teorii
- 1967 – poprvé uveřejněno – The Four Conservation Principles of Nursing
- následně teorii dopracovávala, zkušenosti z praxe

Teoretická východiska a asumpce

---

teoretická východiska

- holismus
- biologie, fyziologie, fyzika, sociální a duchovní vědy
- stresová teorie – H. Selye, a další

asumpce

- **integrita** = celistvost, jednota
- jedinec – celek je více než jednoduchý souhrn
- **celistvost** – zdravé, organické, progresivní a dílčí změny mezi funkcemi a částmi celku
- kapacita jednotlivce se přizpůsobuje podmínkám vnitřního prostředí

Metaparadigma

---

osoba

- taková, jak ona sama sebe vnímá – tzn. pocit její identity
- každý je individuum, aktivní bytost
- dosažení integrity vnějšího a vnitřního prostředí pomocí adaptačních mechanismů

prostředí

- kontext, ve kterém jedinec žije vlastní život
- vnější (probíhá zde životní proces – směr, příčina a význam a zahrnuje procesy adaptace)
- vnitřní (zdroje integrovaných odpovědí jedince)

zdraví

- celistvost jedince a jeho adaptace na prostředí
- nemoc – projev úsilí jedince o ochranu vlastní celistvosti

ošetřovatelství

- činnost sestry s dokončeným ošetřovatelským vzděláním
- praktická realizace v interakci sestra a pacient

Hlavní jednotky

Hlavní jednotky

1) cíl ošetřovatelství	<ul style="list-style-type: none"> • obnova a udržení celistvosti jedince (zachování a konzervace)
2) pacient	<ul style="list-style-type: none"> • holistická bytost, otevřený systém s projevy poruchy integrity
3) role sestry	<ul style="list-style-type: none"> • podpora obnovení a udržení zdraví
4) zdroj obtíží	<ul style="list-style-type: none"> • vnější prostředí
5) ohnisko zásahu	<ul style="list-style-type: none"> • oblast změn
6) způsob zásahu	<ul style="list-style-type: none"> • čtyři konzervační postupy
7) důsledky	<ul style="list-style-type: none"> • adaptivní odpovědi pacienta, odraz obnovené integrity

Koncepce teorie

---

1) adaptace

- proces změny – zachování vlastní integrity
- výsledek
  - zachování současného stavu
  - změna

2) celistvost

- hoslimus
- pochopení jednotlivých částí vede k pochopení celku

3) ochrana – konzervace

- udržení a zachování
- cíl – zachovat a zlepši aktuální stav pacienta

Koncepce teorie

---

4) konzervační postupy

- celkem 4
- *conservatio* – udržení, zachování

a) princip zachování energie

- jedinec potřebuje energetickou rovnováhu a konstantní obnovování energie pro udržení (zachování a konzervace) životních aktivit a životní energie
- největší odčerpávání energie – hojení a stáří

b) princip zachování strukturální integrity

- udržení celistvosti jednotlivých struktur a celku či jejich obnovení a následnou konzervaci
- hojení – proces obnovení strukturální integrity; sestra by měla poškozenou tkáň obnovit

Koncepce teorie

---

c) princip zachování osobnostní integrity

- zaměření na sebehodnocení a význam identity jedince a na jejich udržení nebo obnovu s následnou konzervací
- prokazování úcty a respektu pacienta, při ošetřování vytvářet prostředí soukromé

d) princip zachování sociální integrity

- sociální interakce v souvislosti se zdravím
- udržení sociální integrity pacienta, její obnovu a následnou konzervaci

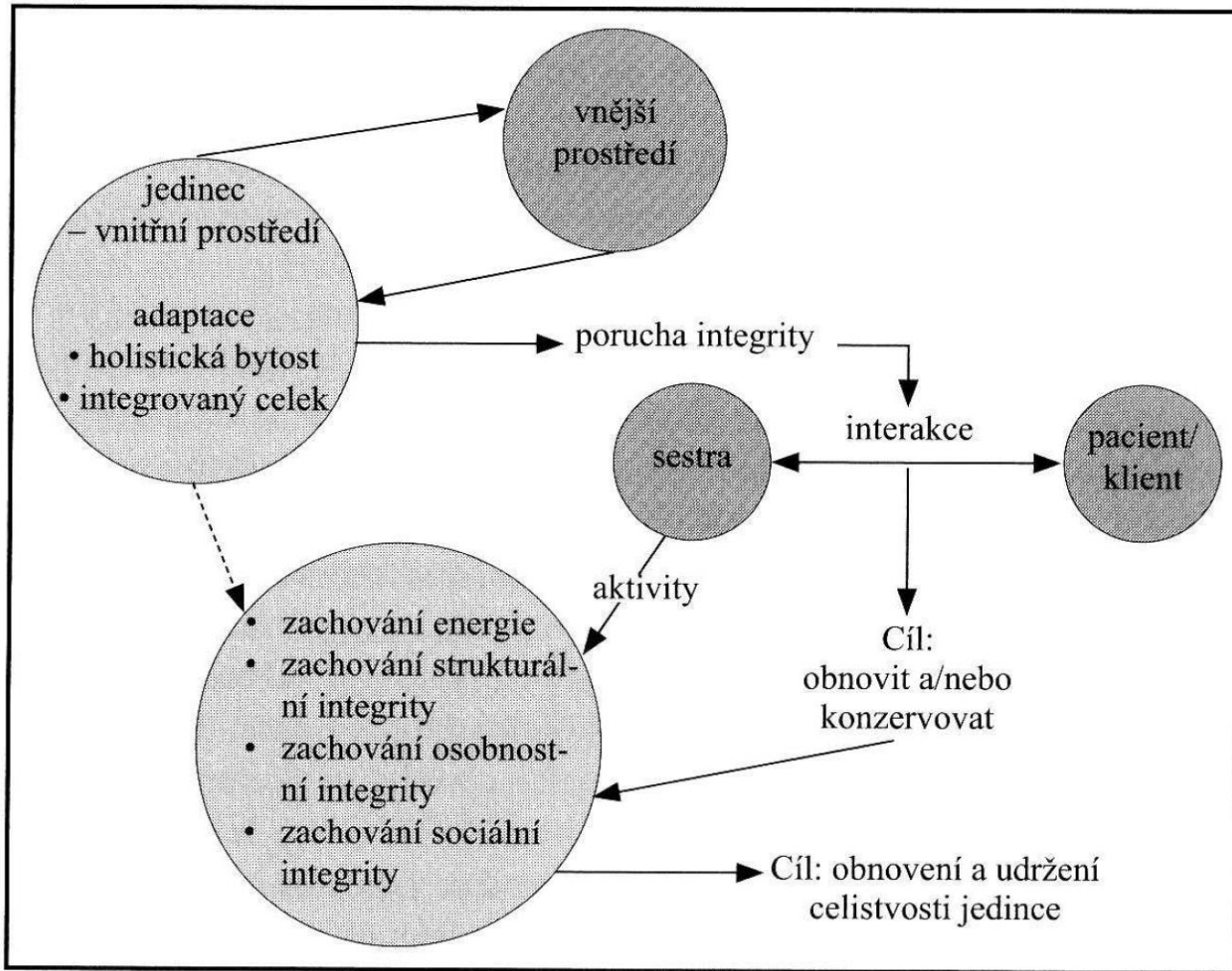
Souhrn modelu

- každý jedinec si zachovává svou jedinečnou lidskou individualitu a celistvost ve strukturální, osobnostní a sociální oblasti
- integrovaná odpověď vychází z vnitřního prostředí
- negativní vlivy či negativní adaptace vede k poruše jeho integrity
- **sestra identifikuje problémové oblasti**
  - nedostatek energie nebo porucha strukturální, osobnostní nebo sociální integrity
- **sestra dále plánuje a realizuje ošetrovatelské intervence** (vychází ze čtyř konzervačních postupů)
- **důraz**
  - **obnova a následné udržení (konzervaci) v porušené oblasti**
  - **zachování (konzervaci) v neporušené oblasti**

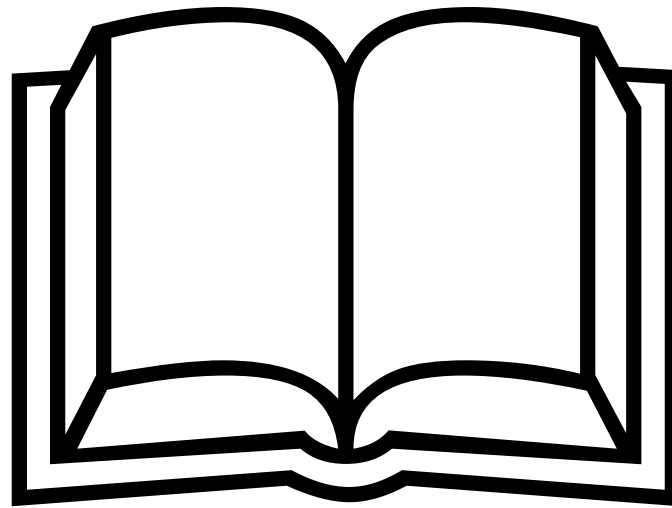

Souhrn modelu

Praktická aplikace

Praktická aplikace

---

aplikace na onemocnění _____

1) ochrana energie

- dýchání _____
- výživa _____
- aktivita a odpočinek _____
- spotřeba energie (onemocnění) _____

2) ochrana strukturální integrity

- celkový stav _____
- muskuloskeletální systém _____
- cit a vnímavost _____
- vyprazdňování _____
- tekutiny a elektrolyty _____

Praktická aplikace

---

3) ochrana osobnostní integrity

- mentální stav
- komunikace
- obraz sebe sama
- adaptace

---

4) ochrana sociální integrity

- rodina
- sociální situace

Použitá literatura

PAVLÍKOVÁ, Slavomíra. *Modely ošetrovatelství v kostce*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1211-3.

PODRAZILOVÁ, Petra a kol. *Teorie ošetrovatelství: skripta pro bakalářské studijní obory*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2016. ISBN 978-80-7494-297-6.

ARCHALOUSOVÁ, Alexandra. *Přehled vybraných ošetrovatelských modelů*. Hradec Králové: Nucleus HK, 2003. ISBN 80-86225-33-X.

FARKAŠOVÁ, Dana a kol. *Ošetrovatelství – teorie*. Martin: Osveta, 2006. ISBN 80-8063-227-8.

DĚKUJI ZA POZORNOST

